

Cu manualele RLS în sala de curs. Articolul definit. Probleme de abordare

Camelia Sanda Dragomir

Universitatea Ovidius din Constanța

Università degli Studi di Napoli "L'Orientale"

Institutul Limbii Române

cameliasandadragomir@gmail.com

Pentru a cita acest articol: Dragomir, C.S., 2021, „Cu manualele RLS în sala de curs. Articolul definit. Probleme de abordare”. *Romanian Studies Today*. IV, p. 15-41.

Abstract. As the definite article in Romanian is of major importance in communication, this study focuses on how it is presented in Romanian textbooks for foreign learners, including Italian students. In the first part of the text I approach the definite article from a theoretical standpoint. I deliver my findings in tables so that the distinctions between various textbooks will be easy to follow. In the second part I employ an applied approach as I am interested in commenting on foreign students' errors in their process of learning Romanian, and in proposing a series of exercises which may help them understand the correct usage of Romanian noun phrases in which definite and indefinite articles occur. I reach the conclusion that it is imperative: to present grammatical information gradually, from simple to complex issues; to explain both the similarities and the differences between Romanian (foreign language) and the students' native language (Italian), by offering students contrastive explanations; and to create exercises in which noun phrases are put in contexts thus underlining the definite article's functionality in an effective and correct manner.

Keywords: Romanian definite article, teaching Romanian, acquisition of Romanian, textbooks RLS

1. Introducere

În procesul de predare-învățare a limbii române ca limbă străină (RLS), articolul sau morfemul de determinare constituie un argument de importanță majoră care creează destul de multe dificultăți.

Am luat decizia să folosesc în studiul nostru denumirile: *articol definit și articol indefinit* așa cum apar și în *Gramatica limbii române*¹, chiar dacă în lucrările la care mă voi referi, sunt mai frecvente: *articol hotărât și articol nehotărât*.

După zece ani de predare a limbii române studenților vorbitori de italiană, am identificat câteva dificultăți întâmpinate de aceștia.

Evident că nu *articolul indefinit* este cel care pune probleme, deoarece acesta funcționează asemănător cu „*l'articolo indefinito*” din italiană (*un ragazzo, una favola – un băiat, o poveste*). Cel care constituie o adevărată piatră de încercare chiar și pentru mai vechii vorbitori și cunoscători ai limbii române este *articolul definit* („*l'articolo definito*”). Mă voi opri la câteva dintre dificultățile cu care se confruntă studentul italian, dificultăți care se pot regăsi și la alți studenți străini vorbitori de limbi în care *articolul definit* este antepus sau de limbi care nu au categoria determinării la substantiv, adică nu au articol.

Am considerat oportun și să urmăresc în ce fel au fost abordate articolul și tipurile de contexte care impun utilizări fără articol sau cu *articol definit* în câteva dintre lucrările destinate studiului limbii române ca limbă străină². Am ales tabelele ca modalitate de prezentare a situației articolului din aceste materiale.

Nu mi-am propus o analiză exhaustivă a lucrărilor destinate predării RLS. Am consultat, însă, un număr suficient de mare de lucrări publicate în România care sunt folosite atât în țară pentru studenții străini, dar și în universitățile din străinătate și, evident, fiind vorba de dificultățile întâmpinate de studenții italieni, am consultat și câteva dintre lucrările publicate în Italia, mai mult întrebuițate.

Voi face referiri teoretice legate de articol doar ca suport pentru exemplele pe care le voi prezenta.

Prin urmare, studiul meu va conține două părți: una dedicată materialelor publicate pentru predarea / învățarea RLS și o parte didactică în care voi prezenta tipurile de erori întâlnite la studenți și tipuri de exerciții care mi s-au părut potrivite pentru crearea obișnuinței de a utiliza corect formele cu sau fără articol, exerciții pe care le-am folosit cu studenții mei și care au dus la rezultate mulțumitoare.

¹ Coord Guțu Romalo, V., (2008), *Gramatica limbii române*, I, Cuvântul, București, Ed. Academiei

² Am trecut în bibliografie pentru fiecare lucrare la care m-am oprit o abreviere și din economie de spațiu, dar și pentru că, în analiza noastră, avem în vedere strict manualul și atenția se îndreaptă asupra modului de abordare.

2. Modalități de abordare a articolului în lucrările de limba română ca limbă străină

Înainte de 1990, numărul de manuale de limba română ca limba străină era mult mai limitat față de numărul celor apărute până azi: volumul *Cours de langue roumaine* al autorilor B. Cazacu, C.G. Chiosa, M. Caragiu-Marioțeanu, V. Guțu Romalo, S. Bercescu din 1967, 1978, 1981 sau volumul *Limba română. Manual pentru studenții străini*, coord. G. Brâncuș, 1980, reeditat și în 1999.

2.1. Anii de după 1990 și apoi intrarea în UE, au dus la apariția multor manuale și gramatici pentru predarea-învățarea RLS. În mare, au fost păstrate mai ales la început tipurile de exerciții din manualele anterioare, menționate mai sus, manuale care ofereau, spre deosebire de noile manuale, un număr mult mai mare de exerciții.

Modalitățile de introducere a articolului în manualele de RLS sunt sau tabele cu formele articolului sau exemple cu formele articulate și exerciții în care se cere pentru aceleași contexte înlocuirea unui tip de articol cu altul și invers.

2.2. Pentru o economie în prezentare și pentru a putea urmări mai ușor ce aspecte apar tratate în lucrările consultate și în ce ordine, pentru a oferi o imagine mai clară a situației așa cum reiese din aceste materiale, am considerat oportună folosirea unor tabele. În funcție de tipul argumentelor abordate și considerate importante am alcătuit patru tabele în care am acordat o coloană fiecărei cărți. Fiecare dintre tabele conține pe prima linie orizontală abrevierile de la numele lucrărilor³ și anul de apariție (le-am trecut în ordine cronologică) iar pe prima coloană se găsesc argumentele care mi-au atras atenția, oarecum comune în toate lucrările la care mă refer.

2.2.1. Primul tabel conține informația legată de introducerea articolului, ordinea, forme de prezentare și tipurile de exerciții:

1. Primul discutat în lecții este articolul definit și în ce lecție (apariția este notată prin x);
2. Primul discutat în lecții este articolul indefinit și în ce lecție;
3. Sunt prezentate ambele articole în aceeași lecție;
4. Prezentarea articolelor cu ajutorul tabelelor (am notat și câteva caracteristici ale tabelelor) sau fără ajutorul lor.

Următoarele puncte se vor referi la tipurile de exerciții folosite:

5. Exerciții de înlocuire a unui tip de articol cu altul în același context;
6. Exerciții în care se cere completarea cu articol a numelor în enunțuri deja date;
7. Exerciții în care se cere completarea cu forme substantivale fără articol;
8. Exerciții de declinare cu articol (fără contexte);
9. Exerciții de creare a unor enunțuri cu substantive articulate.

³ Titlurile, autorii lucrărilor și abrevierea pentru fiecare dintre ele se găsesc în bibliografie.

În acest tabel se poate urmări strategia didactică abordată de fiecare autor sau de grupul de autori și în ce fel au gestionat și aplicat principiul creșterii progresive a gradului de dificultate, în cazul în care au ținut cont de acest principiu.

2.2.2. În al doilea tabel, am considerat utilă indicarea contextelor care au atras atenția, mai ales, în legătură cu utilizările nearticulate dar și cu câteva contexte care cer articularea indiferent de poziția determinantului cum este cazul lui *tot / toți* sau a celor cu dublă topică *acest/acele om și omul acesta/acela* se află notate pe verticală:

1. Contextele cu determinanți cantitativi – specificând care sunt menționați (le-am considerat doar acolo unde s-au făcut precizări legate de articulare (*câți/câte, mulți/multe, puțini/puține* și cu numerale cu valoare adjectivală);
2. Contextele cu adjectivele pronominale: *toate / toți*;
3. Contextele cu *amândoi/ amândouă*;
4. Contextele cu adjectiv posesiv (nume cu articol hotărât);
5. Contextele cu adjectivele demonstrative;
6. Contexte cu adjective pronominale nehotărâte;
7. Contexte cu *Îmi place / Mă doare* + nume articulat;
8. Reguli de utilizare obligatorie a articolului definit / reguli care interzic utilizarea articolului definit.

2.2.3. În al treilea tabel se găsesc menționate utilizările în context prepozițional care pun problema lipsei sau a apariției articolului definit:

1. Folosirea unor prepoziții care impun lipsa articolului;
2. Utilizarea lui *în, într-un / într-o*;
3. Utilizări ale unor prepoziții, dar fără precizări legate de articulare;
4. Apariția mențiunii că substantivul care apare după prepoziție este articulat doar dacă este urmat de un determinant;
5. Menționarea a diverse prepoziții;
6. Prepoziția *cu (cu trenul / cu creionul)*;
7. Apar în primele lecții prepoziții care sunt urmate de nume nearticulate.

2.2.4. Tabelul al patrulea cuprinde informațiile legate de formele substantivale de genitiv și dativ însoțite de articol⁴:

1. Genitivul pentru articolul definit;
2. Genitivul cu ambele articole;
3. Prepoziții care cer cazul genitiv;
4. Dativul cu articole;

⁴ Am lăsat spre consultare și acest tabel pentru a oferi o imagine completă a felului în care este prezentat articolul în lucrările consultate, dar, din lipsă de spațiu, nu m-am ocupat în acest studiu și de problemele de didactica RLS care privesc formele cazuale de genitiv și dativ cu sau fără articol.

5. Formele de genitiv și de dativ prezentate împreună;
6. Exerciții de completat;
7. Exerciții de transformat;
8. Exerciții de declinat;
9. Exerciții de înlocuit într-un context dat.

2.3. Am introdus în două tabele separate cele 5 lucrări dedicate limbii române ca limbă străină publicate în Italia.

2.3.1. În primul am introdus informațiile referitoare la partea teoretică despre articol:

1. Primul discutat în lecții este articolul definit și în ce lecție (aparitia este notată prin x),
2. Primul discutat în lecții este articolul indefinit și în ce lecție;
3. Sunt prezentate în aceeași lecție ambele articole;
4. Elementul *niște* discutat în legătură cu realizarea partitivului din italiană
5. Prezentarea articolelor cu ajutorul tabelelor (am notat și câteva caracteristici ale tabelelor) sau fără tabele;
6. Reguli de utilizare obligatorie a articolului definit „+” / reguli care interzic utilizarea articolului definit „-”;
7. Determinanți adjectivali nehotărâți, negativi, posesivi de origine pronominală;
8. Contextul *îmi place* și altele care cer substantiv articulat sau nearticulat cum este *e soare*;
9. Prepoziții care se modifică ca *în / într-un, într-o*;
10. Alte prepoziții indicate care cer nume fără articol, prepoziția *cu*.

2.3.2. Al doilea tabel conține tipurile de exerciții din aceste lucrări destinate LRS:

1. Exerciții de substituie / transformare a formelor cu articol indefinit în forme cu articol definit;
2. Exerciții de trecere la forme de genitiv și dativ;
3. Exerciții de traducere;
4. Exerciții de trecere de la forme de singular la forme de plural;
5. Exerciții în care se cere completarea cu articole.

Nu voi comenta datele din tabele⁵ dat fiind că toată informația se poate vedea clar din parcurgerea lor și se pot trage concluzii foarte ușor. Unii dintre autori au considerat potrivit să înceapă cu prezentarea articolului definit, alții, cu prezentarea celui indefinit. O decizie comună a tuturor a fost ca, în primele lecții, să recurgă la exemple cu utilizări ale substantivelor neînsoțite de niciun fel de articol.

⁵ Tabelele se găsesc în anexă la sfârșitul articolului după bibliografie exact în ordinea în care au fost menționate aici.

Pentru prezentarea formelor articulate, unii dintre autorii manualelor au ales să pună exemplele în tabele, iar alții, nu, ceea ce se reflectă în tabelul 1. Din păcate, tabelele se întind pe pagini întregi și, printre așa de multe exemple, este foarte greu de înțeles ceea ce este important și ce ar trebui reținut. Unii s-au oprit la contexte specifice care cer sau nu articol. MLRSi conține multă informație, dar deloc exerciții. Probabil că autoarea a mizat pe creativitatea profesorilor.

2.4. Mă voi opri, totuși, la câteva erori de prezentare și abordare găsite și a căror semnalare se impune cu speranța că nu vor mai apărea în edițiile următoare ale acestor manuale. Consider că este important ca exercițiile date spre rezolvare să cuprindă structuri cât mai uzuale și nu exemple prefabricate, de fapt, structuri improprii limbii române pe care nimeni niciodată nu le folosește sau care sunt chiar incorecte.

2.4.1. Uneori din dorința de sistematizare sau din grabă, apar exerciții cu construcții care, de fapt, nu sunt corecte în limba română, ca exemplele date în **LRdp** pentru exprimarea relației de asociere:

„*Merg la școală **cu prietenul**. Sunt aici **cu fratele**.”*

Sunt date cu aceleași restricții ca și pentru exprimarea instrumentului:

„*Scriu **cu pixul**.”*

Aceeași eroare apare și în **MLRSi** (p.91):

„*Eu merg **cu colegul** la facultate. Tu pleci **cu fratele** în Siria.”*

De fapt, formele corecte sunt:

*Merg **cu fratele meu / cu prietenul meu / cu colegul acesta**.*

sau, eventual, cu un alt determinant care se impune pentru identificarea referentului.

Doar

*Merg **cu mama sau cu tata**.*

nu cer determinant pentru că denumesc persoane unice.

2.4.2. Alteori apar reguli de utilizare care nu sunt adevărate și care oferă, de fapt, informații eronate cum se vede mai jos:

În **Puls**, se dă drept regulă generală: **substantiv nearticulat + prepoziție + substantiv nearticulat** care este valabilă doar într-un context de tipul:

*Am cumpărat **pastă de dinți, periuță, apă de gură**.*

*Trebuie să folosești și **pastă de dinți** după ce mănânci.*

Dar, în alte grupuri, doar al doilea nume este nearticulat, primul nume putând apărea cu o formă sau alta în funcție de intenția de comunicare a vorbitorului:

***Pasta de dinți cumpărată ieri** nu este bună.*

*Nu ai găsit o **pastă de dinți** mai ieftină?*

2.4.3. În **LRdp**, apar exerciții cu exemple care încalcă logica exprimării, înlănțuiri de enunțuri pe care nu le folosim niciodată:

„Pe perete este **un tablou**. Câte tablouri sunt pe perete?” (p. 55)

De exemplu, în timpul unui schimb de mesaje, întâi întrebăm și apoi primim răspunsul. În plus, dacă folosim „câte/câți” în întrebare, în răspuns, vom folosi un numeral și nicidecum o formă articulată.

Tot în **LRdp**, cerința exercițiului 7 ar fi trebuit să se refere la trecerea de la forma de singular cu articol indefinit la forma de plural tot cu articol indefinit. Dar se cere, de fapt, trecerea la plural după un model în care la plural lipsește articolul:

„În oraș este **o clădire modernă**. În orașe sunt **clădiri moderne**.” (p. 48)

Construcția este posibilă în română, dar există și o diferență de sens nu neglijabilă între forma cu articol și cea fără articol. Dacă însă exercițiul își propune doar jocul formă de singular cu articol indefinit / formă de plural nearticulată, nu are niciun scop.

În plus, în urma rezolvării, se ajunge la enunțuri particulare ca sens, cu o oarecare încărcătură ironică și, eventual, de folosit în contexte mai ciudate ca:

„În facultăți sunt **profesoare elegante**.”

„În orașe sunt **străzi curate**.”

2.4.4. În **CLR**, la exercițiile de completare cu forme ale articolului indefinit (ex10, p.52) apar contexte în care *un* este, de fapt, numeral ca în:

„Pe birou are o veioză, un suport pentru pixuri și creioane, un telefon, un computer...” (din toate ar fi putut avea mai multe.) „Pe balcon are **o măsuță, două scaune pliante**...”.

Când enumerăm ce există într-o cameră identificăm dar și numărăm câte obiecte sunt de un fel sau altul.

2.4.5. Îndrăznesc să cred că o privire de acest fel și asupra altor probleme de gramatică care pun probleme în predarea / învățarea RLS este necesară și ar ajuta la realizarea unor materiale mai echilibrate ca informație și cu posibilitatea de a crea abilități pentru o utilizare cât mai corectă posibil a limbii române.

Odată luată decizia de a realiza materiale pentru studierea limbii române trebuie să se definească de la bun început ce cunoștințe trebuie transmise, în ce ordine, cu ce grad de dificultate (dacă studenții sunt deja pregătiți pentru informația de introdus) și ce abilități urmărim să creăm. Este adevărat că sunt

situații în care, din păcate, trebuie să ne bazăm și pe formarea automatismelor, dar pentru aceasta trebuie să dispunem de un număr mai mare de exerciții care să ajute la fixarea regulilor, mult mai mare decât ceea ce oferă manualele noi.

3. Tipurile de erori întâlnite la studenții italieni

Postpunerea articolului definit creează multe dificultăți la începutul procesului de învățare a limbii române, adăugate la complicațiile date de prezența genului neutru⁶:

(it) <i>casa</i> – <i>la casa</i> (fem)	(ro) <i>casă</i> – <i>casa</i> (fem)
(it) <i>ragazzo</i> – <i>il ragazzo</i> (masc)	(ro) <i>băiat</i> – <i>băiatul</i> (masc)
(it) <i>matitta</i> – <i>la matitta</i> (fem)	(ro) <i>creion</i> – <i>creionul</i> (neutru)

Nu-mi propun să discut aspecte teoretice legate de postpunerea articolului definit în limba română.

Consider că pentru studenții italieni este foarte importantă o privire contrastivă în care să fie evidențiate diferențele dar și asemănările dintre română și italiană.⁷

Diferența de pronunție dintre formele numelor feminine în *ă*, deci nearticulate și formele cu articol definit, la început greu sesizabilă merită o atenție specială în lecțiile de început: *casă-casa*, *stradă-strada* etc., pentru că, în italiană, cu forma antepusă a articolului, e mult mai simplu: *casa – la casa*.

3.1. O diferență asupra căreia trebuie să insistăm este aceea dintre construcțiile partitive din limba italiană cărora cel mai des le corespund în română construcții cu articol indefinit sau chiar fără articol:

1. *Vorrei del pane. Aș vrea pâine.*
2. *Vuoi del vino? Vrei vin?*
3. *Ho comprato dei libri. Am cumpărat niște cărți. Dar Anche oggi ho comprato dei libri. Și astăzi am cumpărat cărți.* (În acest exemplu sunt diferențe fine care presupun o bună cunoaștere a limbii române de către studenți.)

⁶ Există și în italiană câteva substantive care se comportă asemenea neutrelor dar sunt atât de puține încât nu pot ajuta cu nimic la recunoașterea neutrelor din limba română: *il dita-le dita*, *l'uovo-le uova*, *il braccio-le braccia*, *il muro-le mura* și *i muri* cu mici diferențe de sens.

⁷ Nu face parte din obiectul acestui articol discutarea problemelor teoretice legate de utilizarea morfemului de determinare definită în limba română și în limba italiană. Este un argument care merită o atenție deosebită. Iar un studiu contrastiv detaliat ar fi deosebit de util.

4. *Ho visto delle borse molto belle. Am văzut (niște) genți foarte frumoase.*
5. *Ci vuole del sale, del peppe, del succo di pomodori, dell'olio. Ne trebuie sare, piper, suc de roșii, ulei.*
6. *Quel tipografo stampa dei libri e dei giornali molto colorati*

3.2. Grupurile prepoziționale.

3.2.1. Cea mai frecventă eroare care apare la nativii italieni este păstrarea articolului definit la substantivele neînsoțite de determinant⁸ care apar după prepoziție ca în grupurile verbale de mai jos:

1. „*Stă pe scaunul.*” *Sta sulla sedia.*
2. „*Merg la universitatea.*” *Vado all'università.*
3. „*Se uită la marea.*” *Sta guardando il mare.* (aici structura sintactică este diferită în cele două limbi)
4. „*În fiecare zi mi-e poftă de pizza, dar merg la piața și cumpăr legume.*” *Ogni giorno ho voglia di pizza ma vado al mercato e compro delle verdure.*
5. „*Vreau să mă plimb în munții.*” *Voglio camminare nella montagna.*
6. „*Noi am ajuns târziu la hotelul,*” *Noi siamo arrivati tardi nell'albergo / in albergo*
7. „*Trebuie să merg la farmacia.*” *Devo andare in farmacia*
8. „*La școală am avut niște colegi răi.*” *A scuola ho avuto dei colleghi cattivi*
9. „*Investitorii pot opta întotdeauna pentru răscumpărarea.*”
10. „*Nu, nu-mi pasă de istoria.*” *Îmi place limba norvegiană.*”
11. „*– Mergi la farmacie? – Da, merg la farmacia.*”
12. „*Ajunge în (gară).....gara.. la ora 5.*”
13. „*Stă pe (scaun) scaunul.*”

În 6, 7 și 8, situația este și în italiană ca în română: prepozițiile *in* și *a*, în aceste contexte, nu se combină cu articolul hotărât.

Pentru acest tip de situații, cu structuri care nu fac parte din obișnuințele vorbitorului de italiană, este nevoie de un număr foarte mare de exerciții care să îi ajute pe studenți să înregistreze această diferență de uz.

3.2.2. În exemplele de mai jos, probabil din teama de a nu greși, unii studenți au păstrat regula de a nu articula după prepoziție, chiar dacă numele are un determinant:

1. *De la magazin de jucării cumpărăm o păpușă.*” *Dal negozio di giocattoli compriamo una bambola.*

⁸ Exemplele puse între ghilimele pentru care nu este indicată altă sursă sunt exemple preluate de la studenții cu care am lucrat.

2. „*Vechii daci credeau în viață de apoi. I vecchi daci credevano nella vita di al di là.*”
3. „*Eu locuiesc la Filetta, o localitate aproape de Salerno, pe bulevard Vertolla, la numărul 1.*” (uneori poate fi vorba și de neatenție)
4. „*În timp liber îmi place să scriu.*”
5. „*Sunt un student la facultate de limbi străini.*”

Poate fi de mare ajutor pentru înțelegerea modului în care funcționează articolul în limba română și o abordare de tip contrastiv.

3.2.3. Unele structuri prepoziționale funcționează aproape ca niște structuri fixe și ne referim la cele de tipul:

Plec la magazin / în vacanță, în parc, în centru, în oraș, la munte, la țară, pe mare, la teatru sau la film, la spectacol, la cinema, la școală, la grădiniță, la facultate, la bunici
Mă plimb prin oraș, prin parc, prin pădure etc.

Destul de rar apar și determinanți la aceste substantive ca în:

Plec la magazinul de pe strada mea. În vacanța de vară merg în România.
Plec la bunicii din Maramureș. Voi merge la filmul recomandat.
Mă plimb în centrul orașului / prin parcul din centru / în munții din centrul Transilvaniei

Stau pe scaun / în balcon / pe terasă / în dormitor / în birou / la masă / la birou
Cobor din pat, din pod, de pe acoperiș
Am pus florile pe masă (masa din salon), pe raft (raftul din stânga), pe balcon (balconul din dreapta), peste cărți (cărțile de pe masă), în ghivece (ghivecele de pe terasă)

În bibliotecă / pe birou / pe rafturi / în dulap / lângă pat / pe covor / în sertare sunt cărți.
Sunt mulți tineri în tren, în avion, în clasă, în grup, pe stradă, pe alei, în parc, la terasă / restaurant

S-au dus către terenul de fotbal / biblioteca din centru / parcul orașului / gara din sud / terasa din portul Tomis

Destul de rar, însă, pot apărea și determinanții care vor impune articularea cu articol definit, mai ales în situații de specificare precisă: **în trenul de Napoli, în avionul pentru București, în clasa aceea, în grupul de turiști.**

3.2.4. Același student, într-un text creat, poate face ambele tipuri de erori: articulare când nu e necesară, să pună trei articole, să nu pună articol definit când este necesar sau să pună două articole diferite ca în exemplele de mai jos:

„Casa mea din fantezia mea era roz și plină de **păpușile**. Era **o casa mica**, dar mult grațioasă.”

„Mi-a plăcut foarte mult să mă joc **cu păpuși** în această casă.”

„Concertul din această seară va fi foarte distractiv, voi merge **cu o prietena mea**.

3.2.5. Trebuie indicate și explicate și situațiile de acest tip din română, unde procesul indicat de grupul verbal este de tip activitate (procesul se repetă) și numele care apare după prepoziție, deși are determinant, nu este articulat:

Scriu pe caiete obișnuite.

Mă uit la filme polițiste.

Merg rar pe străzi cunoscute.

Vorbesc numai cu oameni cunoscuți.

3.2.6. Aceleași probleme de articulare cu articol definit când nu este necesar se transferă și la nivelul grupului nominal, după cum se vede mai jos în:

„**masă foarte mare cu scaunele și un pian**”

„are o geantă **cu florile**”

„A băut un pahar cu (bere).....berele”

3.3. O situație nu diferită de cea din limba italiană este aceea a subiectului. În principiu, **numele subiect**, prin rolul semantico-sintactic deținut în grupul verbal este determinat:

*Studentii au lucrat bine. **Gli studenti** hanno lavorato bene.*

*Acești **studenti** răspund des la întrebări. **Questi studenti** rispondono spesso alle domande.*

3.3.1. În exemplele de mai jos, chiar dacă și în italiană apare articolul definit (*Mi piacciono **le** margarete*), studenții pot lăsa numele subiect fără articol definit așa cum ar fi fost necesar:

„Îi plac **sarmale**.”
 „Ce flori îți plac? Eu place **margarete și flori roșii**.”
 „Îmi plac **niște prăjituri**__**cu cremă de ciocolată**.”

Prin urmare, chiar în timpul conversațiilor, se pot exercisa aceste structuri:

Îmi place **marea** / Îmi plac **călătoriile**. Mi piace **il mare**. / Mi piacciono **i viaggi**.

Același lucru este valabil și pentru structurile cu „mă interesează”, „mă doare”:

Mă interesează **lingvistica**. M'interessa la **linguistica**.

Mă doare **capul**. / Te dor **picioarele**. // Mi fa male **la testa** / Ti fanno male **le gambe**.

Și în italiană, topica, acordul verb – nume subiect sunt ca în română.

3.3.2. Există un tip de context în care, ca și în italiană, nu poate apărea nici forma fără articol și nici forma cu articol nedefinit, fiind vorba de nume non-numărăabile:

S-a terminat **zahărul**. S-au terminat **pastele**.
 Mi s-a terminat **răbdarea**.
 Nu-mi ajunge **făina**.

3.3.3. O parte dintre erorile întâlnite la subiect sunt datorate interferențelor dintre cele două limbi, așa cum se întâmplă în:

„**Automobilist** distras se uită la vedere și se prăbușește în lac.”
 După modelul din italiană:
Automobilista, probabilmente **distratto** dal cellulare, è andato a schiantarsi contro due auto in sosta.⁹

3.3.4. O altă situație care cere atenție este cea de tipul:

E / este ploaie / ceață / soare / vânt / furtună

⁹ <https://www.oggitreviso.it/automobilista-distratto-si-schianta-contro-due-auto-sosta-213943>

în care numele subiect postpus verbului apare nearticulat. De fapt este la fel și în italiană:

C'è sole / C'è nebbia.

Cu toate acestea, la studenți, apar utilizări ca:

„*E ploaia și ceața și uneori bate vântul.*”
 „*Era soarele.*”

în loc de:

E ploaie și ceață. Era soare

3.3.5. Nu se impune articularea numelui subiect nici în contexte ca:

Sunt / vin ani grei.
Vin turiști la mare. Vin vapoare. Vin păsări călătoare. Vin / se înscriu elevi la școala noastră.
Vin zile / timpuri grele.

când substantivele au forme de plural și enunțurile trimit nu la un proces clar definit.

3.4. Alte situații

3.4.1. Restricțiile de articulare, în care intră și tipul de articol sunt cerute de tipul de context, dar și de tipul de substantiv. Dacă studenții noștri nu țin cont de aceste restricții pot apărea astfel de erori:

„*Bea ceaiul verde!*” în loc de *Bea ceai verde!*
 „*Am experiența în a lucra cu publicul.*” în loc de *Am experiență în a lucra cu publicul.*
 „*Azi, am mâncat iaurtul cu cereale.*” în loc de *Azi, am mâncat iaurt cu cereale.*

„*Caut o adresă_lui Jean.*” în loc de *Caut adresa lui Jean.*
 „*Îmi place foarte mult să călătoresc și să ascult muzica.*” în loc de *...să ascult muzică.*

„*Eu cumpăr o brânză de vaci.*” în loc de *Eu cumpăr brânză de vaci.*
 „*Poate Gigi azi a găsit noroc.*” în loc de *Poate că, azi, Gigi și-a găsit norocul.*

„*Are și azi întâlnirea cu decanul.*” unde, de fapt, forma recomandată este cu articol nehotărât: *o întâlnire.*

3.4.2. Un tip de erori frecvente la studenți sunt cele generate de teama de a nu greși, când se întâmplă să articuleze același substantiv cu două tipuri de articol ca în:

„*Am făcut niște lecțiile.*”
 „*Mama mea este o persoana mândră.*”

Sau cu același articol, cel definit când adjectivul este antepus și trebuie să preia el articolul:

„*Noul meu apartament se găsește în centrul orașului Salerno.*”
 „*Mănâncă ciocolata neagră!*”

3.4.3. Nici în italiană, numele precedate de numeral nu primesc articol, dar apar astfel de enunțuri și pentru că articolul definit postpus în română nu este simțit de către studentul italian ca fiind un articol, ci doar ca o desinență care trebuie oricum adăugată:

„*Bea un litru de apă pe zi!*”
 „*La liceu am avut o singură profa mișto.*”
 „*Afară se află o grădină cu foișor și o bucătăria unde dăm o petrecere mai ales vara.*”

3.4.4. O altă dificultate este cea creată de de grupul nominal cu determinant în genitiv în care apare elementul al care asigură coeziunea grupului, al lipsind doar în condițiile în care numele are articol definit și nu are alt determinant:

il libro dello studente → cartea studentului
tutti i libri dello studente → toate cărțile studentului

dar:

questo libro dello studente → această carte a studentului
ogni libro dello studente → fiecare carte a studentului
un libro dello studente → o carte a studentului

Și pentru plural:

tre libri dello studente → trei cărți ale studentului

În afară de situația când numele este însoțit doar de articolul definit și de cea în care este precedat de adjectivul nehotărât *tot, toate*, în toate celelalte situații trebuie să apară elementul *al* care asigură coeziunea grupului nominal, care își schimbă forma în acord cu elementul regent, situații foarte greu de gestionat de către studenții italieni care învață limba română. Structurile foarte simple din italiană devin în română un puzzle complicat de rezolvat care cere un antrenament asiduu.

3.4.5. O altă diferență de notat și care creează dificultăți este dată de situațiile în care în italiană apare articolul definit, iar în română trebuie folosit pronumele semiindependent *cel*:

„Tra le due attrici, preferisco la bionda. Dintre cele două actrițe o prefer pe cea blondă.”

Am menționat în acest articol problemele pe care le-am considerat mai importante și mai utile în predarea articolului studenților italieni / străini pentru a construi enunțuri cât mai corecte fie în scris, fie în conversații. Cu siguranță, au rămas situații nemenționate, dar ne propunem să le tratăm pe toate și mai pe larg într-un viitor studiu de mai mare amploare.

4. Tipuri de exerciții propuse

În ultima parte, voi prezenta câteva tipuri de exerciții care îi pot ajuta pe studenți să-și fixeze o utilizare corectă a formelor articulate și a formelor nearticulate ale substantivelor. Consider că e important ca exercițiile pe care le alegem pentru ei să conțină cuvinte de care au realmente nevoie în prima fază de o împrietenire cu limba română.

Nu sunt utile pentru practica limbii exercițiile în care se cere adăugarea articolului la substantive așezate în liste sau declinarea numelor însoțite de articolul definit sau de cel indefinit. Este nevoie de contexte mai largi deoarece noi comunicăm construind enunțuri și nicidecum folosind cuvinte izolate.

Odată identificate formele articolelor din limba română, trebuie să li se propună studenților exerciții care să ducă la fixarea deprinderilor de folosire a formelor articulate care trebuie întotdeauna să fie legate de contexte specifice care impun anumite restricții combinatorii.

Iată câteva propuneri de exerciții:

1. Tăiați varianta cu articolul incorect în contextul dat:

Vizităm Constanța, ~~un oraș~~ / **orașul** de la malul mării.

Caut **o adresă** / *adresa* lui Paul.

Prefer **o muzică jazz** / *muzica jazz*.

Îmi place mult ~~un roșu~~ / **roșul**.

Ador ~~niște plimbări~~ / **plimbările în parc**.

Traduc **un text** / *textul* indicat de către profesor.

Am citit ieri **o carte** / *cartea* foarte interesantă.

Ea are ~~niște probleme~~ / **problemele** personale.

Are și azi **o întâlnire** / *întâlnirea* cu decanul.

2. Completați cu articolul potrivit:

a.

Bună, Alina, am nevoie de _ *sfat* _. Am de tradus _ *text* _ foarte dificil. Îmi trebuie _ *dicționar* _ italian-român. Nu știu unde pot găsi _ *dicționar* _ *acesta*.

Înțeleg. _ *Colegă* _ mea de cameră are toate _ *dicționare* _. Acum este la _ *Biblioteca* _ franceză, la _ *sală* _ de lectură. _ *Bibliotecar* _ este foarte amabilă. Poți intra și tu în sală. _ *Geantă* _ și _ *haine* _ trebuie lăsate în _ *dulap* _ de la intrare. Fugi! Succes!

b.

- *Locuiești în* _ *oraș* _ *acela*?
- Caut _ *adresă* _ lui Jean.
- _ *Stradă* _ *aceea* e mai largă.
- _ *Copil* _ *vostru* este foarte obraznic.
- Ea este _ *studentă* _ preferată?
- Noi suntem _ *prieteni* _ *Mariei*.
- _ *Viață* _ *mea* este foarte agitată.
- Îmi plac _ *prăjituri* _ cu cremă de ciocolată.
- Prefer _ *muzică* _ *clasică*.
- Vizităm _ *oraș* _ din centrul României.
- _ *flori* _ din grădină sunt foarte parfumate.
- Cunoașteți _ *orașe* _ mari din România.
- Ai _ *diplomă* _ universitară?
- Avea și azi _ *întâlnire* _ de afaceri.
- Căutați _ *loc* _ de muncă?
- Ea are _ *probleme* _ de sănătate.

- Ai luat *_ lecții _ de pian?*
- Lucrează într- *_ spital _?*

3. Răspundeți după modelul dat:

- *Acesta este **un dicționar**?*
- *Da, este **dicționarul** meu cel nou.*
- *La poartă este **un student**?*
- *Da, este student *_ american.**
- *Ce fotografii sunt?*
- *Sunt fotografii *_ din vara asta**
- *Aceasta este o stradă cunoscută?*
- *Da, este chiar stradă *_ mea.**
- *Ea este una dintre secretare?*
- *Da, este secretar *_ mai amabilă.**
- *Această idee este o idee bună.*
- *Da, este idee *_ salvatoare.**

4. Construiți după modelul: **Adoră cafeaua. Beă cafea.**

Îi plac **merele**. Mănâncă
 Învață **engleza**. Are nevoie de
 Adoră **jazzul**. Ascultă ... în fiecare seară.
 Îți place **salata**. **Mai** Vrei.....?

5. Completați după modelul indicat: *Lipsește **făina**. Poți cumpăra **făină**?*

Lipsește *_ unt _*. Cumperi **unt**?
 Lipsește *_ sare _*. Poți să cumperi **sare**?
 Lipsește *_ salata _*. Iau și **salată**?
 Lipsește *_ cafea _*. Adu **cafea**, te rog!
 Lipsesc *_ dicționar _*. Folosiți și **dicționare**!

6. Completați cu forma corectă a substantivului (cu articol sau fără articol):

A băut un pahar cu (bere).....
(bere)... din pahar s-a răcit.
Stă pe (scaun).....
S-a așezat pe (scaun)... din dreapta.
Merge la (facultate).....
(facultate) se află pe (stradă) apropiată
Ajunge în (gară)..... la ora 5.
(gara) este aproape.

*Se uită la (mare)...
 Are o geantă cu (flori)...
 Cumpără o bluză cu (mâneci)..... lungi.
 Merg la (universitate)....*

7. Transformați după modelul dat:

*În **filmul** acela sunt **polițiști**. Este **un film cu polițiști**?
 În **acel caiet** sunt **desene**.
 În **cană** este **ceai**.
 Pe **material** sunt **desenate frunze**.
 În **acel sertar** am pus **șosete**.*

8. Răspundeți la întrebări după modelul oferit:

- Este vreo **bancă** pe aici?
- Nu, **banca** este pe altă stradă.
- Există o facultate de limbi străine pe strada asta?
- Nu, de limbi străine se află mai departe.
- Știi unde e o sală de sport?
- Da, de sport este acolo.
- Există un centru comercial în acest cartier?
- Da, comercial se află la o stație de autobuz de aici.

9. Completați cu forma de articol cerută ca în primul exemplu:

*Un om bun ca **pâinea** caldă.
 Îi stă ca _ în gât. (os)
 Se uită ca _ în calendar. (mâță)
 Se uită ca _ la poarta nouă. (vițel)
 Se vâără ca _ în lapte. (muscă)*

*Trăiește **o viață** ca în povești.
 Are _ memorie de elefant.
 Înoată ca _ pește.
 Are _ memorie de elefant.
 Am _ foame de lup.
 Se poartă ca _ porc.
 E încăpățânat ca _ măgar.
 Are _ limbă de viperă.*

10. După modelul:

Tu vrei ciocolată? (înghețată)

Da, vreau puțină ciocolată. / Nu, nu-mi place ciocolata. Prefer înghețata / o înghețată.

Această ciocolată este bună. Pot să mai iau o bucată de ciocolată?

Tu bei lapte?

Da, beau și eu puțin lapte. / Nu, nu-mi place laptele. Prefer ceaiul / un ceai.

Mai mănânci cartofi?

Da, doar câțiva cartofi. Nu, nu-mi plac cartofii. Prefer carnea.

Dorești câțiva biscuiți? (cornuri)

Vrei vin sau bere? / Vrei cireșe sau afine?

11. Transformați enunțurile de mai jos după modelul indicat care cere antepunerea determinantului adjectival:

Casa mea nouă se află în centru. Noua mea casă se află în centru.

S-a săturat de apartamentul său vechi.

Prietena mea bună se află la Paris.

Melodia recentă a grupului X nu-mi place.

Prezentările complicate mă enervează.

Discursul tău interesant de azi a plăcut.

5. Concluzii

Este evident că pentru a alcătui un manual de studiu sau o gramatică aplicată este nevoie de o strategie foarte bine construită, clară cu obiective bine definite, pentru a putea reduce măcar o parte din dificultățile pe care studentul străin le întâmpină în procesul de învățare a limbii române.

O privire nu neapărat critică, dar obiectivă care să surprindă neajunsurile manualelor deja existente poate ajuta la conceperea unui material nou care să țină realmente cont de dificultățile întâmpinate de studentul străin în studierea limbii române. Un alt element fundamental de urmărit este prezentarea situațiilor dificile în mod gradual: este extrem de util să se pornească de la simplu și treptat să se ajungă la complex, iar exercițiile să cuprindă, pe lângă cerința nouă de rezolvat, elemente deja cunoscute

Le spunem studenților italieni că româna seamănă cu italiana etc pentru ca apoi, când ajungem la cele trei genuri, la articolul hotărât, totul să devină foarte complicat pentru ei. Iar realizarea cazurilor cu și fără articol reprezintă un alt argument extrem de dificil. Faptul că sunt obișnuiți cu scheme mai simple de

comunicare din limba lor maternă face ca pentru ei să fie dificilă folosirea corectă a structurilor mai complexe din limba română. Însușirea corectă a utilizării articolului constituie un element deosebit de important care poate ușura tot ceea ce urmează în procesul de învățare a LRS.

Din acest motiv, este important să pornim de la folosirea substantivelor în contexte în care nu este nevoie să fie însoțite de vreun articol sau morfem de determinare, apoi să fie introdus articolul indefinit / morfemul de determinare indefinită deoarece formele sunt apropiate de cele din italiană și abia apoi, formele cu articolul definit / morfemul de determinare definită. În ceea ce privește utilizarea formelor cu sau fără morfem de determinare, trebuie propuse exemple care să fie însoțite de explicații mai ales de tip contrastiv pentru a marca foarte clar diferențele dintre română și italiană.

Din acest motiv, este important să pornim de la folosirea substantivelor în contexte în care nu este nevoie să fie însoțite de vreun articol sau morfem de determinare, apoi să fie introdus articolul indefinit / morfemul de determinare indefinită deoarece formele sunt apropiate de cele din italiană și abia apoi, formele cu articolul definit / morfemul de determinare definită. În ceea ce privește utilizarea formelor cu sau fără morfem de determinare, trebuie propuse exemple care să fie însoțite de explicații mai ales de tip contrastiv pentru a marca foarte clar diferențele dintre română și italiană.

Contextele care cer o formă sau alta trebuie puse bine în evidență, trebuie să fie puternic marcate vizual prin culoare, scheme, sublinieri în manual în așa fel încât să poată fi mai ușor reținute. Și nu în cele din urmă, exercițiile propuse trebuie să fixeze utilizarea corectă a diferitelor forme substantivale însoțite de articol sau neînsoțite de articol.

Este fundamental ca în exerciții să nu apară doar simple declinări de substantive cu sau fără articol la diverse cazuri, este nevoie de contextele în care se folosesc acele forme. Întotdeauna numele însoțit sau nu de articol trebuie să aibă rol funcțional, trebuie să dețină necesarul de informație care să îl poată face să aibă rolul pe care trebuie să îl aibă în comunicare, să îl ajute pe receptor să recunoască rețeaua de relații referențiale.

Poate că a venit momentul să alcătuim materiale pentru studierea limbii române care să țină cont de particularitățile din limba celui care învață română: *Manual de Limba română pentru studenții italieni / francezi / germani* etc.

Referințe

Dragoș, E., (1994): «*Considérations sur l'article en roumain (la perspective pragmatique)*». *Revue Roumaine de Linguistique* 2: p.173-177.

- Kleiber, G., (1983) Article défini, théorie de la localisation et présupposition existentielle, în *Langue française*, nr 57, *Grammaire et référence*, p.87-105
- Kleiber, G., (1990) Sur l'anaphore associative: article défini et adjectif démonstratif, *Rivista di Linguistica* 2, 1, p.155-175
- Renzi, L., (1991) L'articolo, în (coord. L. Renzi), *Grande grammatica italiana di consultazione*, vol I *La frase. I sintagmi nominale e preposizionale*, p.357-424
- Rizzi, L.,(1991) Il sintagma preposizionale în (coord. L. Renzi), *Grande grammatica italiana di consultazione*, vol I *La frase. I sintagmi nominale e preposizionale*, p.507-534

Manuale și gramatici de limba română ca limbă străină apărute în România

- Albu, M., Bunget, I., **2000**, *Limba română. România LRR*
- Kohn, D., **2009**, *Puls. Manual de Limba română ca limbă străină*, București, Polirom
- Pop, L., **1991**, *Româna cu sau fără profesor*, Cluj, Ed Echinox **RcfP**
- Bălănescu, O., **1998**, *Limba română pentru străini*, București, Ed Semne **LRSb**
- Dorobăț, A., Fotea, F., **1999**, *Româna de bază. Essential romanian*, București, Institutul Romanian **RB**
- Iliescu A., **2002**, *Manual de limba română ca limbă străină*, București, Ed Did și Ped **MLRSi**
- Moldoveanu Pologea, M, **2010**, *Limba română pentru străini*, București, Ed. Cheiron **LRSmp**
- Sterpu, I. **2012**, *Limba română pentru străini. Gramatică și exerciții*, Iași, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza” **LRSs**
- Platon, E., Sonea, I., Vilcu, D., **2012**, *Manual de limba română ca limbă străină (RLS) A1-A2*, **MLRSpsv**
- Dafinoiu, C.V., Pascale, L.E., **2015**, *Limba română, nivel A1 A2*, ed III, București, Editura Universitară **LRdp**

Lucări de limba română ca limbă străină apărute în Italia

- Ileana Bunget, **2010**, *Comunicare in romeno. Corso di lingua romena per italiani*, Hoepli, **CRB**
- Valentina Negrițescu, Davide Arrigoni, **2010**, *Grammatica romena. Morfologia, sintassi ed esercizi*, Hoepli, **GRN**
- Valentina Negrițescu Nicoleta Neșu, **2014**, *Grammatica d'uso della lingua romena. Teoria ed esercizi. Livelli A1-B2 del Quadro Comune Europeo di riferimento per le lingue*, Hoepli, **GULR**
- Tarantino, A., Dascălu Jinga, **1996**, *La lingua rumena. Morfologia ed esercizi*, Ed Fundației Culturale Române, Buc, **LRM**
- Harieta Topoliceanu, **2020**, *Bine ați venit! Corso di lingua romena Livelli A1-B1 del Quadro Comune Europeo di Riferimento per le Lingue*, Hoepli, **CLR**

Anexă

- 4 tabele pentru lucrările publicate în România
2 tabele pentru lucrările publicate în Italia

I. Articolul		Carte	RcP 1991	LRSb 1998	RB 1999	LRR 2000	MLRSi 2002	Puls 2009	LRSmp ed a II-a 2010	MLRSpsv 2012	LRSs 2012	LRRp 2015
		Argumente										
1	I Articol definit / Nr lecție	x în L1,L3,L7	în L3	x în U4	în L4 sg	L4	U2, U4 art hot + pl		în U5 – sg / pl			
2	I Articol nedefinit Nr lecție	x în L1	x în L1	în U5	x L2 sg	x fără ex	U2		x, în U1 nedef sg			
3	Articol definit +Articol nedefinit	x în L1	în L4 cu contexte		Separat neutru în L5	L2	U2 I, fără specificare Cu exemple	L6, ex cu art hot și cu art nehot pentru cele trei genuri la sg și la pl, nominativ (p.34)			L7 ex	L5
4	Prezentare cu tabele + / fără tabele -	Fără tabele Cu ex (în L4)	x indefinit sg și pl	x m+n Și fem separat Separat fiecăre gen la pl	L7 art def. fem Fem pl L8 L3 pl art def masc și neutru și fem	exemp le	Fără tabele	Exemple fără precizări: L5: <i>Lucrez la o școală. Lucrez la o ziarul Cotidianul O zi bună</i> (p.26)	Fără tabele		x cu multe exemple (desințe diferite și varianțe ale art)	Multe ex cu forme articulate
5	Exerciții de înlocuire a unui tip de articol cu altul în același context	<i>Pe masă este un creion . Creionul este ieftin.</i>					U4, U11		Modelul: <i>Un băiat are o carte. Băiatul are o carte.</i>		x	
6	Exerciții de completare cu art în enunțuri date						U3 1 ex		În Caiet, Modelul „ <i>Un băiat are o carte. Băiatul are o carte</i> ”.	(83) sub de completat U5 (p.88)	L7	
7	Ex de completare cu forme fără art		L1				U2 caiet/ un exer.					
8	Ex articulare fără context-declinare	x	în L3						Caiet (p.27) art nehot la art hot	p.83		p.46
9	Ex de creare a unor enunțuri cu subst articulate						U5 / un exercițiu					

2. Utilizări care pun problema lipsei sau apariției articolului hotărât

Carte	RcP 1991	LRSb 1998	RB 1999	LRR 2000	MLR Si 2002	Puls 2009	LRS mp ed a II-a 2010	MLRSpsv 2012	LRSs 2012	LRdp 2015
Argumente										
1 Căți/câte, mulți /multe, puțini / puține, numeral				și câteva fără precizarea că numele e nearticulat	L3			U3, U5 (p.85) <i>mult, puțin</i>	L5 numeral / L6 <i>cât</i> L8 <i>mult, puțin</i>	
2 Toate / Toți		L3 (p.52)		L4				Cu art def (p.87) U5		(p.42), (p.43), (p.44)
3 Amândoi / amândouă cu art hot				L3 pl fără vreo precizare legată de articulare				U5, p.87		
4 Adj posesiv cu nume art hot				L13 tabel fără nume art+articol hotărât	U1 tabel				L10	L16 (p.163)
5 Demonstr adj	L26		L4 topica lui <i>acest / acesta</i>		U3 N+acesta U5 N+ acela			U11, (172) Aprop +/- art	L7 cele două tipuri de topică L24 și L25, p. 249 <i>aceleasi, celălalt</i>	P71 cu și fara articol. Topica lui <i>acest / acesta</i>
6 Adj nehotărâte		U3			L3 ficear e				Fiecare L8 L25 gd	
7 <i>Îmi place</i> cu nume art	L7									
8 <i>Mă doare capul</i>								U12 (190)		
9 Reguli de utilizare obligatorie a art def / reguli care interzic utilizarea art. definit								+art.def: U5, sub, <i>amândoi, toi, a-i plăcea,</i> cu transp și instr cu: <i>instr scriu cu pixul;</i> -art hot: U5 <i>mult, cât, numeral, fiecare, prep</i>		1.subiect: <i>Eu am o fată. Fata este studentă.</i> 2. N + determinant: <i>merg la facultate/merg la facultatea de litere;</i> 3.prep cu: <i>Instr scriu cu pixul;</i> 4.Asociere: <i>merg la facultate cu prietenul. / Simt aici cu fraiele;</i> 5.Tot: <i>Si aici nu sunt toate cărțile.</i>

3. Utilizări în context prepozițional care pun problema lipsei sau a apariției articolului hotărât

Carte	Argumente	RcP 1991	LRSb 1998	RB 1999	LRR 2000	MLRSi 2002	Puls 2009	LRSmp edi a II-a 2010	MLRSpsv 2012	LRSs 2012	LRdp 2015
1	Prepoziții fără art la nume	L4				L4 exemple					
2	Într-o / într-un / în	L4	U3		L4 (în cu art și fără)		Ex u5	L13	U1 + ex	L7	L3 (29)
3	Utiliz prep fără nico specificare legată de articulare			L4			U7 lista prep care se construiesc cu acuzativul		U1 ex construcț ie		
4	Menținea că după prep, subst e articulat doar dacă are un determinant					L12		L15 subst care apar nu au articol, și că substantivale primesc articol dacă „ele sunt urmate de o explicație referitoare la locul respectiv (eventual numele locului).			
5	Depărtare								U1(175)		
6	Prep diverse				L4 de la pentru	L3 (p.49) fără info despre art (din, la, în, de la) fără exerciții și explicații	U4 (de, pentru, cu, în, pe, sub, lângă, de la, de pe, din) fără art	L15 (Din, la, în, de la, pe)		L13 (p.97) Fără, despre, după, peste prin, în, spre, despre (fara ref la art)	
7	Prepoziția cu Cu trenul/ cu creionul	L4 L10		L6, (p.95) +prep fără		L8 cu label L12 cu excepție	U4 cu articol	L15 Excepția prezentată – substantiv articular când cu „denumește instrumental sau mijlocul de transport: scriu cu creionul, merg cu trenul (p.76)		L13 (p.97)	
8	Utiliz subst neart preced de prep prez I										L1 în la, lângă, pe L4 de, între, printre pentru

4. Formele de Genitiv și Dativ. Articulare

Carte	RcFP 1991	LRSb 1998	RB 1999	LRR 2000	MLRSi 2002	Puls 2009	LRSmp ed. a II-a 2010	MLRSpsv 2012	LRSs 2012	LRdp 2015
Argumente										
1 Genitivul pentru art hot		U9		L13 tabel			L21 m f n	U15 în tabel cu art def (p.234)		(p.97) 1 art nehot 2 art hot
2 Genitivul cu ambele articole			L14		L13				L18 tabele ex	
3 Genitivul cu art nehot				L13 tabel			L21 m f n	U15 (p. 237)		
4 Prepoziții care cer genitivul		U14 (144) + locuțiuni prep.		L15 cu ex de completat		U8 fără vreo specificare legată de art		U15 242 fără precizări legate de articulare	L18, p.158	
5 Dativul cu articole	L14	L15 tabel	L15 (p.221)	L16 fem și masc	L15 (tabel cu toate cazurile)			U13, p.209	L19, (p.166) tabele ex	L17
6 Genitiv și Dativ împreună						U8 cu tabel				
7 Exerciții de completat				x				cu forma corecte (p.236)	x	x
8 Exerciții de transformat							Caiet: ex de transformare <i>cartea (mama)</i> → <i>Cartea mamei este interesantă.</i> <i>băiatului / unii băiat / băieților/ unor băieți</i>		x	
9 Exerciții de declinat										
10 Ex de înlocuit într-un context dat			L14							

TABEL CU LUCRĂRILE PUBLICATE ÎN ITALIA

Carte	LRM 1996	CRB 2010	GRN 2010	GULR 2014	CLR 2020
1 Art hot primul / nr lecție		U2 det masc / U3 art det fem / U4 art det neutru	Cap.4	U9 sg U10 pl	U3
2 Art nehot. primul/ nr lecție		U1 art indeterminativ / nehot	Cap.3	U7	U2
3 Art hot+Art nehot / nr lecție	L3				
4 miște / +partitiv în italiană					U2 <i>dei, degli, delle sau alcuni, alcune</i>
5 Tabele + / -	Și cu genitiv dativ		x N A / G D		
6 Reguli de utilizare obligatorie a art def +/- reguli care interzic utilizarea art. definit -			+Nume de rudenie +neu <i>Copilul acesta. Etațul al doilea. Copiii cei mari / Amândoi părinții / Tot, însuși, cutare / Domnul X</i> Prep plus nume cu determ Expresii și după prep cu - Prep și nume fără determinant Acest, acel, același, celălalt, fiecare plus nume <i>Ambii / Oricare, fiecare / Căți / câte, niciun E frig/ mi-e frică sete</i>	U9 U10 - e soare, <i>mi-e foame</i>	Subiect, prep un nume cu determinant, prep cu, determ tot. <i>Amândoi, amândouă</i> - <i>Mult, puțin, cât, un numeral, prepoziție + nume</i> fără determinant <i>fiecare</i>
7 <i>Îmi place</i> +alte			x. p 35 <i>+îmi ajunge +mă doare</i>	U9 <i>mi-e foame</i>	Ex p.63/ U3
8 <i>Într-un într-o / dintr-un / printr-un</i>			P29 si ex 30	U7	U2 (p.51)
9 <i>În, la, pe, sub Cu, de, de pe, de la, de lângă</i>				Alte prep U16	U2 (p.51) U3 (p.78-79) nu se fac referiri la articulare dar se traduc în it exemple

Carte	LRM 1996	CRB 2010	GRN 2010	GULR 2014	CLR 2020
Exerciții - tipuri					
1 Ex substituire art def / art indef	În același context: <i>am o mașină nouă / mașina nouă</i> (p.37-38) L7 <i>am mâncat o înghețată / înghețata</i>				
2 Ex de pus și la G D	L3 (p. 38)			U13 indef U14 def Prep G D U17	
3 Ex traducere	Text din it cu articol		p.31, p.40		U3 / (p.64)
4 Transf sg-pl			p.30-31, p. 40		
5 Prez declinare articulată și declinare nearticulată					
6 Ex de transf. A en					U3 (p.64)
7 Determinați adj pron nehotărâte și negative +posesiv	Tabele și ex Fără referire la forme articulate sau nearticulate	<i>Toi, multi, puțin în același tabel !!!</i> deși tot cere articularea hot a subst		Toți U10 Posesiv U20	
8 Ex de completat cu art		5 ex (p.26) / ex 10 (p.49)	p.29-30 (cu traducerea în it) p.37 fără traducere p.38 -39, (p. 41)	U9 (p.19)	U2 (p.52), U3 (p.64) R (p.117)